

Η Εκκλησία αποδίδει στην ιατρική επιστήμη την πρέπουσα τιμή (Γεώργιος Ι. Μαντζαρίδης, Ομότιμος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=30259>]

Παραταύτα δεν μπορεί να παραθεωρείται η αξία της ιατρικής που έρχεται ως δώρο του Θεού να παρηγορήσει τον άνθρωπο στην ασθενή πνευματικά και σωματικά κατάστασή του. Ο ίδιος ο Χριστός ήρθε στον κόσμο ως ιατρός των ψυχών και των σωμάτων των ανθρώπων. Η φανέρωση της βασιλείας του Θεού σηματοδοτείται και με θεραπείες αρρώστων. Αλλά και οι ποικίλες θεραπείες, που πραγματοποιούν οι άγιοι στον κόσμο, αναγνωρίζονται ως συνέπειες ιδιαίτερης χάριτος του Θεού. Είναι μάλιστα χαρακτηριστικό ότι στις θεραπείες αυτές συμπεριλαμβάνονται η συμπλήρωση σωματικού οργάνου, όπως στην περίπτωση της θεραπείας του εκ γενετής τυφλού από τον Κύριο⁴, αλλά και η μεταμόσχευση σωματικού μέλους, όπως στην περίπτωση της μεταμοσχεύσεως κνήμης από πτώμα σε ασθενή που πραγματοποίησαν οι άγιοι Κοσμάς και Δαμιανός⁵. Τέλος η σωματική ασθένεια έχει κάποια αναλογία προς την ψυχική. Και η θεραπεία από τη σωματική ασθένεια προσφέρεται ως τύπος για την ψυχική αγωγή και θεραπεία του ανθρώπου. Όπως η σωματική ασθένεια επιβάλλει την αποφυγή των βλαβερών τροφών, έτσι και η ασθένεια της ψυχής επιβάλλει την τήρηση των εντολών του Θεού.

Ο Χριστιανός δεν έχει κανένα λόγο να αποφεύγει την ιατρική ή να μην αναζητεί τους πιο έμπειρους γιατρούς⁶. Είτε όμως καταφεύγει στη βοήθεια των ιατρών είτε παραιτείται από αυτούς, πρέπει να προσβλέπει τελικά στο Θεό και την ωφέλεια της ψυχής του. Αυτό άλλωστε οφείλει να επιδιώκει και με κάθε του πράξη: «Είτε ούν εσθίετε, είτε πίνετε, είτε τι ποιείτε, πάντα εις δόξαν Θεού ποιείτε»⁷. Ο πιστός λοιπόν καταφεύγει στους γιατρούς και την ιατρική επιστήμη, όποτε χρειάζεται, χωρίς, όμως, να εναποθέτει εκεί όλες τις προσδοκίες του⁸.

Η ιατρική φροντίζει για την αποκατάσταση ή τη βελτίωση της υγείας του ανθρώπου. Φροντίζοντας, όμως, γι' αυτά φροντίζει και για την παράταση της ζωής του. Η Εκκλησία δεν εμποδίζει την ιατρική στην προσπάθειά της, αλλά και δεν αγνοεί τη σχετικότητα της. Παράλληλα, όμως, προβάλλει τις δικές της θέσεις για τον άνθρωπο και τη ζωή του. Σκοπός της Εκκλησίας δεν είναι να δώσει στον κόσμο κάποιον τρόπο επιβιώσεως, αλλά τη ζωή που νικάει το θάνατο. Ειδικότερα στην ασκητική παράδοση της Εκκλησίας επισημαίνεται η συγκρατημένη χρήση της ιατρικής και των ιατρικών φαρμάκων για αποφυγή της φιλοζωΐας. Βέβαια αυτή αφορά πρωτίστως τους ασκητές. Δεν πρέπει, όμως, να είναι αδιάφορη και για κάθε Χριστιανό, γιατί και αυτός πρέπει να έχει ασκητική διάθεση. Και η διάθεση αυτή είναι φυσικό να συνδυάζεται με την πνευματική ωρίμανση του πιστού και να οδηγεί περισσότερο στην προσφορά και λιγότερο στη λήψη. Αυτό είναι φυσικό να ισχύει και στο ζήτημα των μεταμοσχεύσεων.

Η εφαρμογή των μεταμοσχεύσεων στον άνθρωπο πραγματοποιείται σε ευρύτατο φάσμα και προσλαμβάνει διάφορες μορφές. Αρχίζει από τη μετάγγιση αίματος που αποτελεί μεταφορά υγρού ιστού, προχωρεί στην προσφορά ενός από τα διπλά όργανα και φθάνει ως την μεταμόσχευση ήπατος και καρδιάς. Τελευταίως μάλιστα στο πλαίσιο της γονιδιακής θεραπείας έχουμε και τη μεταμόσχευση τροποποιούμενων κυττάρων για την αντιμετώπιση ασθενειών, όπως η ινοκυστική νόσος. Εξάλλου οι μεταμοσχεύσεις μπορούν να αφορούν ένα μόνο άτομο, όταν μεταφέρεται κάποιος ιστός από ένα σημείο του σώματος σε κάποιο άλλο, ή να εμπλέκουν και άλλο ή άλλα άτομα, όταν οι ιστοί ή τα όργανα παραλαμβάνονται από αυτά. Τέλος ο δότης του μοσχεύματος μπορεί να είναι ζωντανός ή ακόμα και νεκρός. Από ορισμένους εκκλησιαστικούς και θεολογικούς κύκλους διατυπώνονται σοβαρές επιφυλάξεις ή και κατηγορηματικές αντιρρήσεις για το δικαίωμα του ανθρώπου να προβεί σε τέτοιες προσφορές. Και οι αντιρρήσεις αυτές κορυφώνονται, όπως είναι φυσικό, όταν πρόκειται για προσφορά κάποιου κεντρικού οργάνου, όπως είναι η καρδιά του που προϋποθέτει και το θάνατο του δότη.

[Συνεχίζεται]

4. Βλ. Ιω. 9,1-7.

5. Βλ. Β. Κέκη, Οι Άγιοι Κοσμάς και Δαμιανός. Η πρώτη μεταμόσχευση, Σύγχρονη Ιατρική Ενημέρωση τεύχ.6, Ιαν.-Μάρτ. 2002, σ.77-82.

6. Βλ. Ιω. Χρυσοστόμου, Προς Ολυμπιάδα 17, PG 52,590.

7. Α΄ Κορ. 10,31.

8. Και σπουδαστέον ούτω κεχρήσθαι τη τέχνη, είποτε δέοι, ως μή εν αυτή πάσαν αιτίαν του υγιαίνειν ή νοσείν τίθεσθαι, αλλ΄ ως εις δόξαν Θεού και τύπον της των ψυχών επιμελείας την χρήσιν των απ΄ αυτής παραλαμβάνειν. Μ. Βασιλείου, Όροι κατά πλάτος 55,2, PG 31, 1045B.